

Abosolo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dëdëi amo dëdësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dëdëi. Yesuïe Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Eleloi Gesami e dili neebea gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamosedä, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelä säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bëgëla aulo amoilia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuïe bëgëla aulo sebea Eleloi Gesami digai amoge, amase, hobeala Eleloi Gesamia iilasila geloi iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dëdëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla iïa nawesa maadei amoïe ado säla dëdëla negei dialea.

Yesuea Eleloï Gesami ïmolömelëla säla negei

¹⁻² Diofilasa-o, dafidi na bebagi dëdëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dëdëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Eleloï Gesamiïe geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësemäia e ulufadigila segeyo nabülsasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme dígila mosabio. Naadoea ïmolömelëla säla negeila na dafidi dilima säla ï amo ïmäia, gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Eleloï Gesamia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihiliima ia obëgëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Naadoea hii asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Naado hïdomumelë. ⁸ Amai gaso, Eleloï Gesami e dili neebea gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo sähä maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai

amo baidilia hagui amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofalü maala ilibalä neebe meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dili-e, mi edoïe muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahilä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelä säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili segebi ëi Olibebidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefalü, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme besela galalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yamesege, Äduluge, Filibige, Domasage, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaïe malö Yamesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yameseïe malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuïe eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülesi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dili-e, Godeïe ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoïe Eleloï Gesamia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihüligila hamoi gegedola

hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hì nafade hamola muni nii amea sege afädënofela nii. Amala hamola sege niia ami baagola digala bole dusula gahidado besela galai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoïe ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Gë Udälo bebagi ado afädë sälä negei amo gowe.

Ïe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala
sälä dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 69.25*

Amase, ado elö sälä negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala
sälä dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 109.8*

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloi Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibälä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibälä nawelo. Amea nilia e dofä baagola noweila dawadigi amo nilibälä sämölöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi sälä negei. Dolö elö amoïe ëida Yosebe, odoaea ïe ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadusila sälo nelo amo. Amase, elö amoïe ëi Madiasile sälä negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälalahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloi, dia sulubadelaïe iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemaloo. Yudasa eda hì segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godemaadolahilä, elele ëi dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasiïe ëidale besela

galasebegi, abosolo gidälasi amolibala giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöe molö nülo segeye öi Bëdigosi besela galasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo.* ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloiïe goba gadoi aabela guula maalahilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Eleloï Gesamia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoaie ado säla besela gagalamäia Eleloï Gesamia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hido hïdolaea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae! Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ilia nilile ado elö elöi amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge,

* **2:1:** Segeye edefade Bëdigosi amoie öi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeye nabülesi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo besela galalo.

udia dolö odoaea Yuïe mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoïe säla iasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säösäolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebegola säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahilä, Fida e abosolo giidälesi amolibälä nowela nea ea ilima ado gelolafalä sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nië ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö gowe ili gagaosebela helësëi amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë.* ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausi-ahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamölö ga madese gaaluda, na nië Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegelalia nië mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nië hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nië Gesami söga salimolömelë. Ilia nië mala olelesa namolömelë.

* **2:15:** Yosemelëla säi amoïe mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nülo.

¹⁹ Na muugi adogo hido eloi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloïie Segeyo Edefademuä besela galamolö amo, aso, made besela galala neëgi, esoge usila aubege bëlähilä heale uii besela galamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säila
Yoalea säla negei amo Fidaea säi. *Yoale 2.28-32*

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dili-e, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hido eloi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala iala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebego.

²³ Dolö amoda gaula ïmolömelëla Godea dafidi diaala negei amo gadola hamämäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoë seä e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloi e nebalä ga madefalü namolöi namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nïe naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nïe isogi edefade obeägilö nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nïe domalogi hamomolö

amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nïe gesami baagoi uguli mosöa ami dïgila made moholö. Dïe hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sïgämölömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegoeada ne obeägilö nobalahilä obeägïsa namolöla Debidia säimelëla säi.

Gë Udälo 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dili-e, nilile mäu Debidii, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E baui amo nillia mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälö nebegi, Godea ema ado dofä gelola sälä negesalea sähalea, Hobeafalü dïe mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamölömelëla sälä negei amo Debidi hï dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoïe Debidia bea sähalea, ïe gesami uguli mosöa dïgila made moholö, ïe domalo bauia ami sïgämölö madela bea sälä negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nillia beaha maadei amo sälä iahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ïe naabo dafädimadi ifosilahilä, Eleloï Gesami ï. Eedoea Gesami ïmolömelëla dafidi sälä negei amo ï. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea sälä nege-salea sähalea,

Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Na dïe ado nii nefolalebe amoli dïe emoea emesala namiäia, dida nïe naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola säimelëla

säi.

Gë Udälo 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalo.

Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloi namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dili-e, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hädo hädola Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëla digila diligali Eleloï Gesami ïmolömelë. ³⁹ Godea ïmolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage ïmolömelëla säla negei. Dafidilo Geloi Godea e neebea misiäia wemolö amoli sulubadelama ïmolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabulöi hamoi odoage ilima gelola säla ialahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia sé molö amogi dilila nüloea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamola digi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adola digi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hädo elöi hamolasila,

dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hïdolaë nelegei dilo amoda, ili sulubadelaë ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida Godeëie mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gegedola naala, ⁴⁷ Godeëie ëi gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea obeägila melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele Godeëie mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ïe emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla Godeëie mosö idi nogila digalo Aye Negei dibea ami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea Godeëie mosöa digasebe amolima muni ïmola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele Godeëie mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni ïmola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema siila nea Fidaea sähalea, Alïma bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e ïmolö gabula helësela ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gaudi mademelë. Amai gaso, afädë gaudi amo digali iahago. Nasalese fii Yesu Gelesoëe ëigi sähä, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälähilä ïe

naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisebegi, ie
emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia
adodogola asi. Amala awäla elebalä Godeie mosöa
nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu
sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli
sulubadelaea e Godeie ei gauia adala awäse amo
bealahilä ¹⁰ ilia helësësalea, Godeie mosöa nogila
digalo Aye Negei dibea ami salea muni imola saha
filo amo gabula helësei. Ema hamoi amo bealahilä
ili hame galalaia fedala fedugi.

Fidaea Godeie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi,
udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, Godeie
mosö hadai dibea ami baluluia mafui. Hadai
amoda Solomonoie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia
dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isi-
lale dolö dili-e, amo hamoi amogi dili fudugi-
lahilä alüma sisila dibegoda edoie. Amai dilia
helësësaleada, alile geloiage Godeie mala mogola
gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila
helësësale. ¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage,
nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie
ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia
dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi
neebaea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga
gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala go-
lala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido
elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufi-
delo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali
Namolö Gaumäia Ilo amoda baagomäia nufimelë.
Amo baagolahilä Godea bauia amila neala now-
ela ifosi neebe amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie
eigi asigi afädë negei amea Yesuie eia dolö dilia

beala dawadigi amoma geloi ï. Yesu hï alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaë siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nïe nedoola dili-e, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafalï Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hämäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu ïmolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafalï Godea bea sälo hïle nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Gelo Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bëgëla awäla hamomalo. ²³ Ie ado nabalahilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibälä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadelaea, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweïe bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoïe malöge nebego.

Godea Abalahamama sähalea, Dïe mäuma aligila udia dolö fifii asi dibe amoli sulubadela neala obeägilasimolömeläla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ie hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoïe mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägilasimäia fisiga weimeläla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla ïaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, Godeëe mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömeläla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahilä ilia ele gaula nafadolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölähilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla i amo yafiea nabalahilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Eleloï Gesami nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dili-e, ⁹ amai dilia walio alima mi

nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoïe nabi galëda, amai dilia helësësaleada, dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaeage, amase, Isilale fii sulubadelaeage, mi fädala helësemolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoïe äia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda amomelë.

Gë Udälo 118.22

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neeve amola nili damula moholö udia dolögali ei elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Ilia beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helëselahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea, ele Yesubalä neë melëlo amo helësei. ¹⁴ Amala helëselahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neeve amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisölö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidoloea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ei go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola

sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuïe ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeïe siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelemo. ²⁰ Amai gaso, alia meli amo ge nabi amo ge sämölö amo, made sämölö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ïalahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoïe mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaea Godea hamoi amoïe ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülesi biyidia baagi nelo.

Ilia Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi ïmalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebea obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla ïaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadelaea hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloi-e, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amo ge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Eleloï Gesamia ado säi amo gowe.

Edoïe udia dolö fii odoa ilia edefademalä mi-halähamu nea.

Edoïe udia dolö amolia nalü ado afädë negesamu nea.

26 Sege sulubadelaïe beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daiala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloi amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Gë Udälo 2.1,2

27 Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. **28** Ilia amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daiala negei amo gadola gausiala digai. **29** Amaimo, Dafidilo Geloi-e, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. **30** Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuüe eia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido eloi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. **31** Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Eleloï Gesamia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

32 Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hidolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaïe ua gadoi dilo. **33** Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloi Yesu baagolahilä nowela

neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala ïalahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufolia adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoïe ëida Yosebe. ïe ëi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla ëi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södölogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ïe sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali i.

5

Ananaiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananaiasa ïe udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananaiasaea mogela odoa hïle negesi. ïe udiaeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananaiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima i. ³ ïasebegi Fidaea Ananaiasama sähalea, Dia Eleloï Gesamima wäfali sämolöie mugabe Saidani dïe isogi nobamäia fu ïgo edoïe. Dia dïe segeïe bidi nii muni amogi odoa dihïle negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihïle dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihïle madele. Dïe isogi amala hamomolö helësei amoda edoïe. Dia wäfali säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananaiasa ulula digala

hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi.
⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi.* ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloïïe Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoïe. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofalii Fidaëe emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaeage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeada hame afädë negela Solomonoïe hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ëi gauia adaha

* **5:7:** Molö gai deala molöi gadoi baagibua.

aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibälä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awärido fëo fösisila nidila negela digi, dafudaia gaula maala nidila negela digi. Amoïe mida, ilia helësësaleada, Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahila digisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ïlo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafadolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloïe selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo doga negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä Godeïe mosöa nea namolö gähe goweïe mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali Godeïe mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ïlo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla

ïmolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisölö dolö amolima säla ïmolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amo ge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla ïasebe amo nabalahilä, Godeëie mosö idihë aligiloë beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo besela galamolödula helësëla asiglia säösäosa dilo. ²⁵ Ilia amala asigi säösäosa dibegi dolö afädë maalahilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada Godeëie mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahilä, idihë aligiloë beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloea bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisölö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoë ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla ïasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amo ge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöea säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei

amoda nilile müüie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoëe mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu ïmolöie amala hamoi. ³² Niliage Eleloï Gesami Godea ie mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla ï.

Gamelielea Galisölöma ado säi

³³ Galisölö dolö amolia ilia säi amo nabalahilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësei. ³⁴ Amala helësesa dibegi, Galisölö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada mala säla negei amo olelelo. ie ëi Gameliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaeada ëi sälo neala sälo nelo. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisölö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dili-e, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësesa galëda, dafididale fädäla helësemalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bëgëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bëgëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, ie ëida Yudasa, misi. Maalahilä ie adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bëgëla aulo amoli sulubadela

dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. Ilia daiai amoge hamoi amoge hili döfeläla hamosa galäda, amoda hogosa helemömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiai hamosa galäda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeameläla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisölö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësei.

⁴⁰ Amala helëselahilä, ilia abosolo amoli welahilä mofiasebegi, ili fëgämälai. Fëgälahilä Yesuïe ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisölö neebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoïe mida gowe, Yesuïe ëigi hewai amo Godea dofeala helësei amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi Godeëi mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neameläla fisila made, säla iahamu nelo.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalïa memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bëgëla aulo malei maala baahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibälä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomeläla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bëgëla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalolahilä ilima sähalea, Nilia Godeëi ado amo fisilahilä molö mogemolö amo dofea

made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalïa mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobái, hedabola dawadigi, amomu memelelamo. Memelalahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidelä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla ïmolö amoge hamosamu namolölamelälä säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahilä sulubadelaea dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelalahilä gelola nea Eleloi Gesamige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahilä ilibalä dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili neebea sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bëgëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasisebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gëgësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie eida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegisädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiaala Esialage misi amoli sulubadelaea

Sidibenibalä gégësa nelo. ¹⁰ Gégësalea Eleloi Gesamia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisölö dolö neebea ami asi. ¹³ Amalahilä, ema ilia wäfali babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö neebe egoweada sege Godea hile nafolai goge, Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë.* ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahilä, Galisölö dolö sefolalo amolia Sidibeniie odagi siila beahamelebe, selesaia fii odagi gadoi neebe meli.

7

Sidibenia Galisölö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Ilia ado säsebego dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obögësalea, Naado nedoola dili-e, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo

* **6:13:** Sege Godea hile nafolaila säi amoda Godeëe mosö amoë sähalea säi.

digalo hüdo elöi amo Abalahama neebea maala besela galai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Dïe segege sosogoge dïgila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahilä, e Galadìa sege dïgila Halana namolö asi. ïe eedo baagolahilä, sege waliò dili neebea ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made ï. Sege afädë emo afädëa emesamolöige dofä made ï. Amai gaso, Godea sege amogi dige dïe diaua mäu ilige dili namiäia ïmolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomälä säi. Dïe diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamolasisa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sëlasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibälä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo dïgila awälahilä, sege wegi nea nie ëi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoïe ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamaea Aisagaë gafodo damulasi. Hobeala Aisagaë malö Yeigabamäge amai. Amalahilä Yeigabaaë malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gïdälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gïlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni ïmolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibea amila e

damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiage i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ie mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mü ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahilä, Yeigabaea nilile mü nelö amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ie edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauea Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebea ie eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegedolada nabülesi gifalädaläiae odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mü amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgélahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niiä ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula besela galai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelö. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mü sëlasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu,

Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hï mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hïle malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibii dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabülesi biyidia baagilahilä ie edoo Isilaleie malö amoli neebea söfë moholö dialeala helësei. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hï asiala hamoi amoie hï e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleada, ie edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigämölö gabula helësëa dialeala helësei. Gasoda, iliada amala made helësei nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese besela galala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealasidelälahilä elema sähalea, Malö äudä-o, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Moses bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalahilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ie dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülesi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebea ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea

bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloïïe ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda dïe diado amolile Gode neawe, Abalahamaïge, Aisagaïge, Yeigabaïge ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gigisëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usilio salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila düisa dibe amo nabalahilä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöïe digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosala-hagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoïe naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeä ami neage, gäheo i nabülsasi biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleïe malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegedolo amolibälä nelo. Nilile naado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo

nilima säla ümäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile naado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obögësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Alonoma sähalea, Nilügali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahilä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi besela galaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfali gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helüsälähilä ilia edefademalä obeägïsa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dëdëla negei amo gowe. Isilale fii dili-e, gäheo i nabülesi biyidiagi sege nafadegei nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeïe balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaïe gasumilii gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömeläla dëdëla negei dialea. *Amosi 5.25-27*

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helüsäla balai mosö amo nilile naadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile naado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii

odoa nefolalo amoli nesila digila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi besela galai. ⁴⁶ Godea ema obeägïsebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile ulimolöda dofealela nabi.* ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeëe mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameada mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nïe beaha aligi-molöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nïe emoea emesaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasi-molö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nïe naaboea hamoi madelela säila
säla dëdëla negei dialeala säi. *Aisaea 66.1,2*

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifalü nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebego. Eleloi Gesamima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made sësa neloda nowë. Siiba dolö mogoifalü moholömelëla säla digi amolige ilia baagomäia nu-fudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölöhilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela ï amo

* **7:46:** Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ie egi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

dilia gaula nea, amo made hamolo nebego dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi, Sidibeni ema Eleloï Gesami nobala nea, ea sele-saia mosöa sida adogola nea beahamelebe, Godeëie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeëie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Siila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö doga negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeëie naabo dafädimadi neebe amoge beahameläla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoala digila naaboea ilile gëhe galahilä, e neebea gaalu fodolofalï nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoëë eida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloi Yesu-o, dia nïe gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafalï sähalea, Dafidilo Geloi-e, ilia nafade hamosebe goweëeda ili së ïmabiola sälahilä, Sidibeni e sùwia dilo wäla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ïe siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo

amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelo. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelo. ² Dolö odoa Godeëe mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibeniië domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala iälalesa nelo. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelo.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla ï

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla ïä afiai. ⁵ Amala afialahilä, Filibi Sameliaë gaamu afädë dibea ami awälahilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla ïaha nelo. ⁶ Fibilia ado säla ï amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola digisebe amo beala ili sulubadelaea ea ado säsebe amo nabaha nelo. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisebegi üalala gäwila doadigila awäla digi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahila digisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägïsa nelo.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ïe ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelo. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelo. Ea hïmu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaea Saimonoëe ado nabaha aligilo. Amoli su-

lubadelaea sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelo. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïge Yesu Gelesöie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiaeage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahilä ilia Fidale Yonele ili neebea fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla besela galalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Eleloï Gesami nimäia Godema adolası. ¹⁶ Mida, Eleloï Gesami ilibalä digala made nelo. Yesuë ëigimu ödägi gesa nelo. ¹⁷ Godema adolasilahilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Eleloï Gesami nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nïe naabo negesisegi Eleloï Gesami nimolö amoie geloi amo nema ïmäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä ïmolö amogi dia munia nimolö helësei amea, dige die munige haligila heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebego. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësei amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësei

amo hämäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoïe mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahameläla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obögësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nïe adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elemä hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloïie ado malage säla ialahilä Yalusaleme obögëi. Obögësalea Samelia segeïe gaamu holöfali dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obögëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameada Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoïe muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeëe ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obögësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goïeda helësëbelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Afädëa

goïe mida gowemelëla nema made säla ïaseda, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligüla fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahilä ïe gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoïe yaua mäuïe ado nowëa säsimalöla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 53.7-8*

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hii e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla ïmola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuïe Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibea ami besela galala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloïïe Gesamia Filibi fodolofalï sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä

* **8:36-37:** Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Å, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeïe Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

ea obeägila nelea hï aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe melï. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi besela galai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïïe bëgëla aulo nefolalo amolima sëlasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebea ami awälahilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulä, beba afädë dëdëla imo. Yesuïe Idigi aulo nefolalebe, udigate dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obëgëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägila nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahilä ea säla obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla ïmolömelëla säi. ⁷ Dolö odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made melï. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilä si fisigäla melï gaso, nelebo bimolö uli melï. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahilä sigi awäla Damasaga besela galai. ⁹ Besela galalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bëgëla aulo afädë nelo. Amoïe ëida Ananaiasa. Ea sosoäla awäla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananaiasa-ola säi. Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, ne neawela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoïe ëida Mogoi Idi. Amogi awälahilä Yudasaë mosöa besela galamolöie nowela mosalo. Yudasaë mosöa besela galalahilä dia Dasasa fii dolö afädë ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoïe mida, ea Godema adosa neebe amoïe. ¹² Ea sosoäla awäla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolö afädë ëida Ananaiasa maalahilä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananaiasaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, dolö goeada udia dolö dihiile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelä udia dolö yafiea säi amo na nabimelë. ¹⁴ Nilü neebea wige udia dolö ðie ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolöie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi ïmeläla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla obëgësalea, Mosalo. Dolö amoda nïe hamoi hamolasilo namiäia memeleimelë. Eada udia dolö fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolö nefolalebe amolige, nïe ëi ilile siigi sämäia memeleimelë. ¹⁶ Ea nïe ëigi së elö elöla molö amo na ema olemolömelä säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahilä, Ananaiasa awäla besela galalahilä mosö amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Solo-o, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maa-halea Yesu idiafa dia meliamea. Ðie si bu bimäiage Eleloï Gesami dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofalï seme bebe gadoi Soloïe

siigila digalahilä ea bu bimolöi meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahilä, molö naala gelola obëgëi.

Solo Damasaga nea Yesuïe mala säla iaha nelo

Damasaga nea Solo e bëgëla aulo amolibalä segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolafali gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeëe Efege neamelëla säla iaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadelaea fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigissa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula monholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla iaha nelo. Säla iahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebela helëselahilä, säla obëgëmolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gegedola Solo baagomäia nufidedelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Ilia segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amalela digi amoë idì nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufulöie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebogi gasi afädëgi Soloë bëgëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bëgëla aulo amolibalä gedola namolö helësei. Amala helësëla

nebegi, eda Yesu bëgëla aulo made neala helësëla sulubadelaea bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli neebea ami asi. Sigi awälahilä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Geloï meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla i. Amala säla ialahilä Damasaga awäla Soloea Yesuie ëigi ie ado mala gelola säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala sälähilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloïie ëigi gelola säla iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla iaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelëla säi amo nabalahilä edoolalia Solo Sisalia sigi awälahilä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaeala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Eleloï Gesamia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoïe ëida Eniasa, e imididaia diası dibegimu gäheo i gödölesi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasa-o, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die feo galimola säi. Amala säi amore e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö

sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubade-laea e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bëgëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo.

³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagose-begi odoaea ie domalo nigime hèla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bëgëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo na-balalahilä, ilia dolö äudäma e neebea bea mos-alai. Awälahilä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iasebegi, Fida e nowelahilä hiligila obëgëi. Besela galalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahilä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola fag-uло sedadege fagulo odoage Dogasaea hü e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei.

⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amalaadolalahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela ffi.

⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoë naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahi neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahilä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda

dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliäsama ado säla i

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. ïe ëida Goniliäsä. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliäsä eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. ïe mosöa nefolalo amoli sulubadelaeage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebogi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliäsaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebea maalahilä ema Goniliäsäola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälähilä, selesaia fii amoma siila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësëa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, amoda di neebea gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoïe mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. ïe mosöda duhulu age-sugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla iala

asibua Goniliäasaea ïe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebea maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla iaha maadelahilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sïdëa baagosebegi molö molö helësei. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e. Ai, made molö. Nilia made mualaige, nelebo dïe siigi doflea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea doflea muöla säi amoda ïe siigi doflea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofalü nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoïedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliäasae mosöala misi amoli maalahilä, Saimonoïe mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi

galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Godeëie selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliäasama sähalea, Fida di neebea misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliäasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliäasäe mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi besela galai. Gaamugi ami Goniliäasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala besela galasebegi Goniliäsa maalahilä, ïe emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei

amoda dilia dawadigi nebegó. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeë siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obögëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoïe ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliäsaea sähalea, Gomoïe gahada deadi walio neeve we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihü mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eleloï salugai nïe odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliäsa-o, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoïe mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ëi mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahilä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabulö nili sulubadela Godeë sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliäsaë mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, ffi sulubadelaea ebalä bedäla nagadaialahilä, mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägïlo neeve amoda, dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla ï amo dilia

dawadigi nebego. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaë Dafidilo Geloi nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebego. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese ffi Yesu memelela Eleloï Gesamige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea, udia dolöma hedabi hamola digi, udia dolö mugabe busaë geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahila digi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ilia e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla ïmalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaea ie helësela bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie ëia hëla digimolömelëla säi.

Godea udia dolö ffi odoagali Eleloï Gesami ï

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, sähä nebegimu, Eleloï Gesami udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Eleloï Gesami memalä udu ilo amo ffi odoama söga sali

amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoïe mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Elelo Gesami nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoïe eigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö ffi odoa amoliage Godeïe ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme awäla besela galasebegi, ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naaha sulo gabiola säi.

⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaa-mugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä ne mia fisiga idogosio. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na siila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagomoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahlä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahilä na säla obögësalea, Dafidilo Geloi-e. Ai, made molö. Nilia made mualaige, nelebo dïe siigi doflea madege, afädë nie nafia made maimelëla

säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea doflea muöla säi amoda ie siigi doflea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli.

¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebea ami maala besela galasio. ¹² Besela galasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihilígila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie eï elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholämäela säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado sähä nebegi, Eleloï Gesami dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na heläsäla obögësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Eleloï Gesamia gemolämäela säi amo heläsäla obögëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloï Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolö nelolela Fidaea säla wagai.

¹⁸ Amala säi amo nabalahilä, ilia bu säla obögëla made, Godeie eï gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sëlasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla ïia Yu udia dolömamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Geloï Yesuïe Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahilä Godemadi namolö obögëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla besela galalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägi. Obeägilahilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Eleloï Gesami ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogo-molöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obögëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegedola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bëgëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ëi negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusaleme-lahilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ëi Agabasa e

nowelahilä, Gesamiië geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi südë i edefademalä gelola moholömelä säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahilä, bëgëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela ïmolöie, muni dibe amo gadola idulämelä säi. ³⁰ Ilia amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima ïmolöie gaula mosaloi.

12

Yameše baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sëlasimolöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneïe edoo Yameše baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägïsebegi, Fidage gaula nafodomailai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudi-molöie udia dolö neebea e sigi moholöla helësëi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amoile mogogi ami adi dilo. Ilia e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoïe idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë fodolofalï maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaïe afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofalï nowemola säi. Amala säi amoile igi ëfë äudä amo Fidaïe naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Dïe malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Dïe daia salugalo fagulo amoge salugalahilä, ne bëgëla misiëlä säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fia e dofä sigi awäsebela made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami besela galai. Besela galalebe idi gai amo hï asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofalï dígila asi.

¹¹ Selesaia fii amea dígila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoïe naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneïe eme Meliïe mosöö asi. Yoneïe ëi elöda Maga. Mosöö ami udia dolö yafie gegedolahilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida

e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ëi Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dili-e! Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamunea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Ilia amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahilä sähalea, Amala hamoimelëla Yamesemage, edoolalimage sälä imalola säla ialahilä Fida e doadigila awäla sege elogi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säösäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoae e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibälä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege dígila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili

asigi afädë negelahilä Heledo neebea asi. Ilia bea moholö nea, gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebea asi. Amala sämolö asi amoïe mida, ilia Heledoïe segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniïe fagulo sedade salugalahilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla ï. ²² Amo nabalahilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebela gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahilä, Godeïe ëi gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloïïe sellesaia fii afädëa e fodolofalï nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeïe ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgëi.

13

Banabasale Solole Godeïe hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ïe ëi elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Uliusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloï helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea,

Dafidilo Geloïie ëi gauia adala Godema adosebegi, Eleloï Gesamia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeïe ado mala olelei

⁴ Eleloï Gesamia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södölo dibeä ami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi besela galalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeïe ado mala säla iaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södölo amoëe sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi besela galai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameada golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfali bea sälo nelo. Amoëe äida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasi Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeïe ado mala nabedelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoëe ëi elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ëi elö Folola sälo nelo amoma Eleloï Gesami nobalahilä ema siila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfali säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaë malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada

Dafidilo Geloïïe mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolölë. **11** Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloïïe naaboea di nufudasebegó. Hä ðie si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofalï gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. **12** Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloïïe ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

*Banabasale Folole Bisidia segeïe gaamu Ädiago
ado mala säla olelei*

13 Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeïe Bega gaamugi besela galai. Gaamugi amila ili dígila Yone e Yalusaleme obëgëi. **14** Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeïe Ädiago gaamu dibea ami besela galai. Besela galalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. **15** Gedolo mosöa ami sebegi, Mosesebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dili-e, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla ïmäiamelëla säi. **16** Amala säi amo nabalahilä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. **17** Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi

nilile naado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebogi, sosogo malei besela galamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebogi, gäheo i nabülsä biyidiagi ea yöi gaula hü guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädaläa sulo amoli nufudaha maadelahilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima ïmelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiaie nabülsä bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea eï sälo odoaea beaha aligimäia iligali iala beaha aliligi awälahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla besela galai. ²¹ Samuale nebogi, ilia beaha aligilo gini ïmäia ëdëgësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiëe malö Solo i. Amala iäsebegi Solo eda gäheo i nabülsä biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomäli säi, Yesiëe malö Debidida nïe naabo dafädi, hame salifali neeve melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebogi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla iaha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobea ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigämölö doflea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola

dili, Abalahamaïe malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoïe ado gowe nilïma fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Æ helësëla dëdëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaiala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla iaha neawe. Dafidi nilile naadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilïma gausiala digaimelë. Gë Udälo agedugi dëdëla negei amoda gowe.

Dida näi malö nebego, walio neda die Diado aligisawela
säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 2.7*

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dëdëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima
ïmolömelëla säla ï amo gadola dilima
ïmolömelëla
säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 55.3*

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dëdëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sīgāmolōmelēla
säla dēdēla negei dialea.

Gë Udälo 16.10

36 Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sīgäi. **37** Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sīgäi made melimelë. **38** Amai gabugi, nedoola dili-e, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hēmolöie mala dilima säla iaha neebewe helësëmalo. **39** Ea hamoi amea, sulubadelaea dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameada hēmolö uli amo sulubadela ea hëla digisa maadelo nea. **40** Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

41 Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säseda, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla

säla dēdēla negeila Foloea säla wagai. *Habagaga 1.5*

42 Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla ïmolö obëgëmalola säi.

43 Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö ffi odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibea ami fodola namialola

gelola säla ï.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeïe ado nabulö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gélahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeïe ado dilimadale dafidi säla ïmolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili dígila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego.
Damula aulo amo sege föi dibe
sulubadelamadi gaula mosäiala

säi. *Aisaea 49.6*
⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloïie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloïie ado mala neala gaulahilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sëlasimäialahilä, sege amomadi made namiäia nesila digi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniamä asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Eleloï Gesamige nobai nelo.

14

Folole Banabasale Aigoniamäa ado mala säla olelei

¹ Aigoniamäa ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuë gedolo mosöa ami asi. Ami awälähilä ado mala hedabolafalü olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloïïe ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloïïe ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësemäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelalahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibälä nea, Folole Banabasale së muäia igia nufulö dialeala helësei. ⁶ Amala helësäleala säi amo nabalahilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligonia segeë gaamu Ilisidalage Debige sege amoë ga made ga madela dibeadi amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla ïia asi.

Folole Banabasale Ilisidalä nea hamoi

⁸ Ilisidalä gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfalü emesala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e

wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä
10 gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi.
 Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahilä
 nawesa nelo.

11 Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligonia
 udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola
 gelolafali sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode
 amoli nihili neebea digai gabuwela säi. **12** Amala
 sälahilä, Banabasaë ëi Susa negei. Amase, Folo eda
 ado adolo neala heläsälahilä, ie ëi Hemisi negei.*
13 Ilisidala gaamu amoëe yala baagido ami ilile
 gode Susaë odala ilo mosö olasi nelo. Amoëe gob-
 elä ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei
 amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi
 misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amo-
 liage elegali göa nelegela nufudala ïmolö heläsäla
 sigi misi.

14 Amala hamomolöie hamosa neala säi amo
 nabalahilä abosolo äädä Banabasale Fololea
 helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi
 mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila
15 sähalea, Dolö dili-e, dilia goda edo hamomolöie
 hamosa. Alige dolöfää dili nebego gadoi neamelë.
 Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi
 neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi
 säla ïmolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada
 muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela
 amoligi dibe neebe sebe amoge ea hamosa
 maadei. **16** Daffidi ea udia dolö fii odoa siiba fii
 amoli sulubadela hili heläsäse amo gadola mosäia
 fisigisi. **17** Amai gaso, ea hamoi amo sulubadelaea
 e dofä neala heläsämäia, musügä negela made, hii

* **14:12:** Ilia hilile gode ëi sälo dibe amo gadola ëi negei.

e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaiala fisiga idaloge, amase, molö bäulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iäse amea bolelasiloge obeägïlo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala ïmäialahilä, baagi sëi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai.

¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigonia-malage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësemäialahilä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helëselahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bëgëla aulo nefolalo amolia Folo e amalela digila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obëgëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli neala gelolası

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bëgëla aulo yafie besela galai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigonia-mage Ädiagoge obëbëgela awähalea, ²² elea bëgëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu nami-alola säsisila aliligi obëgëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöïe, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obëgësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hïdolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligmäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala

aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obögëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea besela galai. ²⁵ Besela galalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obögëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obögëi. ²⁷ Ami besela galalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibälä ami nelo.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Moses nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamosedä, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahilä, Folole Banabasalea dolö amolibälä didiähalea holöfali made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibälä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme

fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimeläla säla iïä fedafiai. Ado amala säi amo nabalahilä, edoolalia edefademalä obeägäsa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme besela galasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosesebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla ïmolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dili-e, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nïe nafia nabalahilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalï diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaïe iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Eleloï Gesami niligali i amo gadola iligalige ïmelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Ilia Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölöhilä adu yöi edefade niliäge nilile naado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo

nefolalebe amolia ägümäia neala ägusi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia heläsäsaleada, Dafidilo Geloi Yesüe ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila heläsämeläla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yamesea sähalea, Nedoola dili-e, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloia sähalea, Hobea ne obégélahilä na Debidiie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloi hogomäia amamolömelë. Fii odoa nïe ëi gaula neebe amoli sulubadelaea ne hogomäia amamolömeläla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila

säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafalii nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö heläsäsebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofua made. ²⁰ Ilia yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dëdëla fisiga

gadelä. Age gowe, molö nülo dibe amogi wäfali godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea, muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dëdëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafali Moses nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iahamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilomelëla Yamesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dëdëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nili neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämälä säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ei elöda Basabasa, Sailsale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dëdëla i.

Abosolo niliäge, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dëdëla iasisago.

²⁴ Nili neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Ilia amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë

aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebea fisiga idamolöla helësëi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nililë Dafidilo Geloi Yesu Gelesoë eigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibea amimu ga madela aligilomelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dëdëi amo gadola adoea säla ïmäia dili neebea mosalahagomelë. ²⁸ Eleloï Gesamiage niliäge yöi afädë dilima neala baasiloea nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla ïmolöla helësëi. Amoda gowe ili.

²⁹ Age gowe, molö nülo dibe amogi wäfali gode-gali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisighaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dëdëla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala besela galalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dëdëi amo ilima i. ³¹ Amala ïasebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla ïahamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgämäia edoolalia aealo alima di-

amiäialahilä, Hawio obëgëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïïe ado mala säla ïadigi säla olela digisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hido hidoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïïe ado mala säla ïa ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebea obëgëdila säi. ³⁷ Amala sääsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligïla afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofia madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliila bahila obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memelisebegi edoolalia sähalea, Godeïe ugila negelo alibalä namialola sääsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla besela galai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. ïe emeda Yu fii udia gaso, ie eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo.

* **15:33-34:** Dawadigi odoa ilia helësësaleada, ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

² Edoolali Ilisidala ami fiaage Aigoniamma fiaage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiïie gafodo damulasi. Amala hamoi amoïe mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeada Dimodiïie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bëgëla hamomäia ilima säla iïa awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadì neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Eleloi Gesamia ilia Esiamadi ado mala säla ïmolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla besela galalahilä, ili Bidiniamadi awäla besela galamolö helësësebegi, Yesuïe Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla besela galai. ⁹ Awäla besela galasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dëgëla misialola sähä neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä, nili fodolofalî Masedonia moholöie fu hogosa neada, Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla ïmäia neala olei gabula helësei.

Ilidiaeaa asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa dígila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese besela galai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi besela galai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai besela galai. Gaamu amoda Masedonia segeëie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nilii ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoëie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula heléselhilä, nilii ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gegedola sefolalebe amolibälä fifigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë eï Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeëie eï gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebogi, Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi doga negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helésesa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nilii ea mosöa afiai.

Folole Sailsale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nilii Godema adolo segea ami awäha nebogi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoëie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebogi, dolisä amea bëgëla maalahilä üala

sähalea, Dolö golida Gode ilibia edefade neebe amoë hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoë ēigila sähago. Dolisä go dígila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi.

¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoë beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helèselahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Ilia Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äädä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niiliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo gila digilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Ilia gelola nufudala iälalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iäsebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi.

²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasale Godema adola digi, ie ëi gauia adala gë udäla digisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala

säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoë idì galo doga negesa maadelahilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigälä digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idì galo sulubadela doga negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helëselahilä, ea hïle nudulo helebe besela neala, hï e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafalä sähalea, A, di dihïmu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailsale sebea baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä ali-e, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obögësalea, Dafidilo Geloi Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, ïe mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloiïe ado mala säla iaha nelo. ³² Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlasi. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia ï. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägisä nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi

gaui nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amoole fisigämäia säla ïmalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahilä, galabaia beaha aligilo amea Foloma säla ïahalea, Na ali fisigämäalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Ilia amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gaui mofiai amolima sähalea, Alïda Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasi-ole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gaui amolia gudi mogelo amolima säla ïasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebea awäla el-ema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälähilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we dïgila mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö dïgila awäla Ilidiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelo

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage besela galala digila awäla giso Desalonaiga besela galai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelo. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada

gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibälä ado begagi säla dëdëla negei amo ilima säla iaha nelo.

³ Amala säla iaha nea ea ilima Godeëie ado mi ulufadigila awala säla iaha nelo. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleiia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dëdëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla iahago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla iasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebelä helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeëie ëi gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaa-mugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegedolasila, ado gelolafalï sää amea ili sulubadelaea gaa-mugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebea sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ëi Yeisonoëe mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebea awälahilä gelolafalï sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea besela galai gabumelë. ⁷ Besela galasebegi Yeisonoea ïe mosöa fimäia fu ï gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila

bedäsebegi galisölö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämölöie muni ïmalasebegi, ïmalasebe amo gadola ïasebegi ili fisigäi.

Folole Sailsalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoïe gasigi edoolalia Folole Sailsale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia besela galalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameada Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ilia Godeïe ado mala nabulö edefademuä obeägila nabahamu nelo. Nabalahilä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dëdëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeïe ado mala säla ïaha neala säi amo nabalahilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolası. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofalï fisiga gai. Sailsale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obögësebegi, Foloea ilima ado säsiselea, Sailsale Dimodile ne neebea fodolofalï misiäia säla ïmalola säsisebegi ili obögëi.

Folole Sailsalea Adenesi nea hamoi

16 Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalï godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefadema lä yösa nelo. **17** Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälähilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ëi gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelo. Magaia gaamu dibeä amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelo. **18** Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folob-alä säla obögë obögësa nelo. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Ilia amala säi amoë mida gowe. Foloea Yesüe malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. **19** Amala sälähilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisölö dolö amoli gegedola adolo segea ami awälähilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabulö hamesamelë. **20** Ado odoa säi amo hädo elöi gabugi, amoë mi helësëdeläla säi. **21** (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabulöge amomu hamosamu aligilo.)

22 Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisölö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dili-e, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. **23** Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö

yafie melii. Beahaleamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeä ami gomälä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafalii amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe neebe sebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Geloi nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolia adida made neebe amo dolöfæea e ugila negela nelebo afädë ïmolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali ïmolöda hii e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifalii ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela diaala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoëe mida gowe. Ilia e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hüdo hüdola neebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi fila digi fologola digisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeieë malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda

ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, wario ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelaea asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoïe aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibälä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiai amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelä dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado wario säla i amo hobeala bu elö nabulö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä dígila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëë eida Daionisiasa, eda Aliobagus Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golidi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi dígila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege dígila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo.

⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebela helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahilä e baagido säla digi gagadela digisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëla digilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäsedä, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi.

⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ei Didiasa Yasadusi amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägfafali nelo. Dolö ameada Godeie ei gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ei Galisibusaeage ea mosöa aligilo amo-liage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo.

¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nïe neebe amea afädëa di nufudala sëlasimolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iäsebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo

gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dili-e, mala dabiala nafade hamoïie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nababalbio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goïeda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesila digi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helëselahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisi-lale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilie gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa besela galai. Besela galalahilä Foloea ele ami dígílahilä, hido awäla gedolo mosö neebea ami besela galai. Besela galalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibälä holöbö sedade namiäiamelëla säi.

Ilia Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. **21** E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebea obögämäiala Godea hameseda, amoda ne obögämölömeläla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa dígila ödä duugi fila asi. **22** Awäla ödä agesua besela galalahilä Sisalia gaamugi besela galai. Besela galalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. **23** Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä, e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagila digila awähalea, Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

24 Amo gaalu, Yu dolö afädë ëi Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. **25** Dafidi Dafidilo Geloïie idigi aulo mala ema olelei. ïe iso asigigi sämo sämossa nebegi, ea Yesuïe mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. **26** Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iaha nelo. Amala säla iäsebe amo nabalahilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahilä, elea Abolosi ea Godeïe idigi aulo mala hedabola helësämäia mogolafali säla iaha nelo.

27 Hobea Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iäsisalea Abolosima obeägilahilä gauia idogomaloi. Abolosi e ami besela galasebegi, udia dolö Godeïe

ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo.
²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafalï säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla iaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digala digila awäla Ebesa besela galai. Besela galala Ebesa ami bëgëla aulo odoa gausiai.
² Gausialahilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Eleloï Gesami niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eleloï Gesami neala säi goda nilia nabi mademelëla säi.
³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hï e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahilä, ili Dafidilo Geloi Yesuïe ëigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesibegi Eleloï Gesami ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea

ado mala gelola säla iahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo amoda dofä säi gabula helësemäia säla iahamu nelo. ⁹ Amala säla iahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Ilia amala hamosebegi, Foloea ili amilahilä Yesu bëgëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasäie neebea ami awälahilä, Foloea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloiïe ado mala nabi.

Segebaïe efegelalia hamoi

¹¹ Godea Foloïe naaboea geloi melëlo made hüdo elöi hamosa nelo. ¹² ïe filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damula digi, mugabe doadigila awäla digisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesila digisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloi Yesuïe ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ïe mala säla ilo Yesu amoie ëigi dili nesila digisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëïe ëi Segebaïe efegelali gifalädalïa amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësesa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahilä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia

alogola ïe geloia ili baagila awäla, ili nufudala ïalalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugïmu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahilä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahilä, Dafidilo Geloi Yesuïe ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëïe beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba ge gedolada siliba giwi dausini nabülesi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïïe ado mala daidolahilä, edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi, habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helëselasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësei. Amala helëslahilä sähalea, Ami awäha maadelahiläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ïe ugila negelo Dimodile Elasadasale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yönölö holöfali made, edefade besela galai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe odala ilo mosö gadoi holöfali afädë afädëla Demediliasaæa

silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ie hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegedolasilahilä sähalea, Dolöla dili-e, nilïa hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä, ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida, gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neeve ameada, udia dolö amolia nabalahilä, nilïa bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilïle gode edefade udia Ademisië odala ilo mosöge udia dolöie siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ie ëi gauia adalo gaso, ie ëi edefade amo neala nagada-ialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahilä, ilia edefademalä mihäläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaea üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea, Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibea ami fodolofali sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibea ami hii äudulä hamosebegi, Yesu bëgëla

* **19:24:** Ademisida gowe gadoi. Eda wäfali gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela, wäfali gode amogali ilo.

aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoïe gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibea ami dofä mosabiola säsi.

³² Ilia amala säsisebe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodögöla sähä difolalo amea, ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada, oböla, ado elö säla aulo dabela digisa dilo. Ili yafieada, mi goweïe gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaïe Ademisida, edefademalä neamelëla sähä nebegimu, aoa äudä gadoi asi.*

³⁵ Gaamu amoïe gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dili-e, Ademisi edefade neebe amoïe odala ilo mosö neebe amoïege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoïege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa madeda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfali säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleada

* **19:34:** Aoa äudäda molö gai deala molöi gadoi.

odala ïlo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliisasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage, ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoïe gudimolö segeyo odoa daila negei dialea. Ilia amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameada, nilima dilia üalala dodogöla gëgëmelëla sälahilä, nilibälä gudimolöi gabumelë. Ilia amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoïe mi goweïe säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bégëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla iïa awälahilä, hobeala Giligi segea besela galai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida gowe ili. Gaamu Belialada Bilusaïe malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila

Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigusi Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai dígila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili neebea Doloasa besela galai. Besela galalahilä segeyo gifalädalia ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula heläsélahilä, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoïe ëi Yudigasa e mosö amoïe wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä, baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasilä nalahilä, ado sedadela sähä nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä, ödä duugi

* **20:7:** Dolö dawadigi odoa amolia heläsésaleada, molö mai amoda Yesuüe molö maila helësëi.

fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gau-sialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihilügila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla besela galai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla besela galai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö made-lahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nülo segeyo ëi Bëdigosi made be-sela galai amo gaalu, fodolofalï Yalusaleme awäla besela galamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea, Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebea misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebea maala besela galasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihi nagadaiala siahölo digaha nea, Dafidilo Gelöiie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila nege-molö amogi afädë musügä negela made, na dil-ima säla iadigi, udia dolö gegedoi dibea amige, dilile mosöa amige, säla olelela digi amoda, dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi

* **20:16:** Baagila Asi Segeyo molö nalalahilä segeyo nabülsasi bia baagilahiläda, Bëdigosi Segeyo besela galalo. * **20:17:** Mile-dusala Ebesa moholöda mia made, gilomida nabülsasi bia gadoli. Ayala Fogomayu gadola.

nea, nilile Dafidilo Geloi Yesuma asigi afädë nege-malola gelola säla ï amomelë.

22 Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. **23** Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi, Eleloï Gesamia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. **24** Amaimo, ne namolö amoda, nema memälä gadoi gabula helësësamelë. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla ïmolöie hamoi Dafidilo Geloi Yesuea nema ï amo hamola wagamolö amoda, geloi gabula gelola helësësa neawe. **25** Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nïe mi bu elö made bimolöla helësësamelë. **26** Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäsedä, asialada nema mademelë. **27** Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. **28** Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Eleloï Gesamia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ie namiäia hïle healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola, ili sigi namialo. **29** Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. **30** Dihili diligi

dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bëgëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bëgëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä, idihë namiyal. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siaholö digaha nea, dili hido hïdolama säla olelesamu nelo amo helësämalo.

³² Amai gabugi Godemage, ie ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeëie udia dolögali hedabi ïmolö dibe amo gadola dilima ïmolöige nea. ³³ Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihile naaboea nihii hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge doflea negei dilo amoda, dihili dawadigi amo- melë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloi Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iaseda, dia holöfali obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iaseda, dia edefademalä obeägimolömelä säi amo helësämolöi dibe amoge oleimelëla Foloea säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä düila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoïe mi edefadeda gowe. Ea nïe mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä, amalahilä ilia e du dibea ami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafalä awäla Gosi besela galai. Amo aiyo amogi Olodesi besela galai. Amilahilä Badala besela galai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla besela galai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami besela galala bëgëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädalia ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu besela galasebegi, hä doadigila afiai. Afiasabegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahilä nili sulubadelaea duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi. ⁶ Godemaadolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawio-lahilä hili mosöa obégësebegi nili duugi fimolöie afiai.

*Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla
i*

⁷ Ödä duugi filahilä Daia dígila awähamu nea, Dolemesi besela galai. Besela galalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia besela galai. Besela galalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoëë ëi Filibi amoëë mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädalia amoligi

nelo.* ⁹ Ìe idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeëe bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeëe bea sälo afädë amoëë eida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili neebea ami maala, ea Foloëe malibu gii amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Eleloï Gesamia sähalea, Malibu goweëe eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama ïmolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalahilä niliage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gamelälä sähamu nea häuai. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögësalea, Dilia düisamu dibegoëa ne neala yölasisebe goda edoëe. Ne Yalusaleme ami nea nïe emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloi Yesuëe ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bëgëla aulo odoa Sisaliala nilibälä gegedola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bëgëla aulo siiba nelo amoëë eida Nesono ìe mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme besela galasebegi ami nedoolali amolia obeägilä gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo

* **21:8:** Filibida dolö gifalädalä abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

amogi Folola nihilígila Yamese neebea afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegedoi. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälähilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahilä Godeieë ei gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeada Ado säla negei amo gelola bëgëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fismola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säseda, ilia dofä nabulö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bëgëla hamomäiae säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeieë siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfali säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bëgëla hamolo gabula helësemolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësei dilo amo nilia beba dëdëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea,

* **21:24:** Abosolo 18.18 amoge bimalo.

molö nülo dibe amogi wäfali godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e Godeie mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädaläa dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo Godeie mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobalasilahilä Folo gaui. ²⁸ Gaulahilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dili-e, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämälä säla olelelomelë. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi Godeie mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fi ei Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e Godeie mosöa sigi nogila digai gabula heläsälähilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

30 Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, Godeëe mosöa amila dusugala gaula awähalea Godeëe mosö idı galu sulubadela fodolofalı gaha maadei. **31** Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaea edefademalä fudugila nudusaleamelä säi amo nabi. **32** Amo nabalahilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofalı baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. **33** Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi ëfë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. **34** Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obégësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. **35** Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. **36** Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoëe mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabedulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madeleta nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeëe gaamu Dasasa dibe amoda nïe segemelë. Nïe gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofœa sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Naado nedoola dili-e, dilia na asiala hamoila säsebegoë, asiala made hamoila dilima fädäla sälä iahago, nabualola säi.

² Amala sälalahilä Hibulu adoea sähä neebe amo nabalahilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo.

Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeëe gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäüie mala sälä negei dibe amo sulubadela hedabola sälä olelei. Na Godea hamomola säsegì gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bëgëla aulo nefolalo amoli

na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisölö dolö nefolalebe sulubadelaeage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ilia ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dëdëla, na gaula mosäia ïasisio. ïasisebegi Idi bëgëla aulo ami nefolalo amoli gaulahilä së ïmäia Yalusaleme sigi obëgëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagaada digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obëgëi. Amala säla obëgëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sëlasilo amomelëla säsio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoë adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiai amoda afädë ami neebe amea dima säla iaha maademolömelëla säsio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulïsebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga besela galai.

¹² Dolö afädë ëi Ananaiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neebea ga madefali nea, ea nema

sähalea, Nedoo Solo-o, die si hedabi bu bimalola säsio. Amala säi amole nïe si bu hedabolahilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäüie Gode neeve amea ea hamesebe amo dia helësemäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogofalä neeve amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla ïmolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoë. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloina adola, dia nafade hamoi amo hëla fismalola säsiola Foloea säi.

Foloeafii elöma ado mala sämäia Godeafisiga gai

¹⁷ Foloea säla ïahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä Godeëie mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloi e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nïe säsise amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabulö ameada, hä fodolofalä, Yalusaleme dígila di aabela mosalola säsio. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ïalalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibeniië heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helëselahilä e baagomäia nufidelö amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö ffi elöma moholömelëla säse amo nabalahilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nu-fuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Ilia üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia gala digi, gulu dao gasala sadia adala digisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Ilia ema ado gelola säse goie mi säla ïmäia ami mosö mumusogi digala e fëgämämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämölöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameada dolö amo fëgämölöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebea awäla ema säla iälahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihïne muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämölö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuïe Galisölöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula

fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ilo busa amolige, Galisölö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisölö dolö amolima siila nea sähalea, Nedoola dili-e, ne Godeëe siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananaiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, ïe nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabulö salea gassoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeëe gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obögësalea, Nie nedoola dili-e, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësei. Udia dolö dili nefolalebe amoë beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helëselahilä, Galisölö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dili-e, neda Felesi sosogo neawe. Nie naadoge Felesi sosogo

* **23:3:** Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoë mida gomalä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësei.

nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfusa neebeweïeda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fia ema ado säla iledula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Geloi Folo neebea maalahilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nïe neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Ilia migalïa diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülsasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ïlo busa amolige dolö dafidilo amolige neebea awälahilä

ilia sähalea, Nilia migalïa diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë.

¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisölöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili neebea sigi digamalamäia, ema säi amoïe mi fädäla hogomolöïela sämalo. Amala hamosedä, e dili mia, aso, made besela galala neëgi, nilia e nufulöïe daiai neamelëla säla i.

¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalalahilä, e ami dolöïe mosöa awäla mu-musogi digala Foloma säla i.

¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebea sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi.

¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebea sigi awälähilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebea sigi mosöla säla ïmelëla säi.

¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoïe naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi.

²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomalä negesio. Ema säi amoïe mi fädäla nabulöïe, dia Folo e Galisölö neebea aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säsio.

²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülesi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Ilia migalïa diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiala beaha neamelëla säla i.

²² Amala säla ïbe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma

gelola sähalea, Dia nema säla ï amo afädëma säla ïmabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebea, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiela welahilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosidaia fila aulo dolö nabülsä gifulädaläage, amase, gögë gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daimalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebea sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla ïahalea gomälä säla dëdëla ï.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisia, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla ïasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömeläla säsebe amo nabalahilä, ami dolö amola e neebea maala na e damula awäla sigi obögëimelë. ²⁸ Ilia ema gudimolö ado säsebe amoïe mi nabulöilahilä, na ilile Galisölö neebea e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoïe mida ilile mala säla negei amoïemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiahaleameläla afädëa nema säla ïasebegida, di neebea e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amo-liage mi goweïiemeläla dima säla ïmolö mosala-hagomelëla

säla dëdëla ï. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi besela galai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosidaia fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obégëi. ³³ Ami dolö sugua hosidaia fila afai amoli awäla Sisalia besela galalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala ïala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobini-isi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na ïe gudi nabulömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananaiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoïe mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla ï. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoïe ado säla ïahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebea dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisi-e, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegesa aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia

nili bobasela nilia ado oboba sasewe nabuäia.
⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea Godeie mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila saseweda dofä sasebela heläsämölömelä säi. ⁹ Amala sasebegi, Yu ililage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelä säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ie naaboeamu oodo bibila sasebegi, ea obögäla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo heläsälähilä, niie asigida ilia ado säi amoie dima obögäla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ei gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeye walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigmolöi. ¹² Amaimo, ilia na Godeie mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimele. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi

* **24:6-7:** Dolö dawadigi odoa amolia heläsäleada, ado odoage damo gogi dialeala helësei. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisia maala, nili bobala didigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsi. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebea misialola säi.]

amoda dima säla ulufadigimolö amo ulësio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomälä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bëgësaleda, nilile mäüie Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeëie bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö gowe iliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfusa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeëie siigige udia dolöie siigige näe iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obëgësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöïege, amase, Godegali odala imolöïege obëgëi. ¹⁸ Dafidida Godeëie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, Godeëie mosöa odala imolöïe awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebea hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowe ilia ne Galisölö dolö neebea nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfusa neebeweieda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameada gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisi-

asa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi.
 23 Amala sälalahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hii helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu ïmalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

24 Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla ïasebegi, Feligisia nabaha nelo. 25 Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoïege säla iaha nelo. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömeläla säi. 26 Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelo amoda muni ïmäiala helëselahilä amai. 27 Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudimolö moholömeläla säi

1 Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi besela galala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia dígila Yalusaleme fedai. 2 Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ëi sälo nefolalo amolige e neebea awälahilä, Foloea nafade gomalä hamoimeläla säla i. Säla

ïalahilä ilia ema gelolafalü sähalea, ³ Dia dofä nilü ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nufulöie idia negemolömelä didiäi amo helësela amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obëgëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölesi gadoiledu ma, nabülesi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misalai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amalela digila nea, ea nafade yafie edefade hamoimeläla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, Godeëie mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neeve amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helëselahilä, Foloma säla obëgëla nabahalea, Ilia säi amoëe na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaëe gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihü dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai

walio dolö gowe ilia na nafade hamoila säsebeg, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu näe gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasiло amolibalä didiälahilä, ea Foloma säla obögësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameada dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloë nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloë ado amoë ginima säla ï. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoë sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla iälahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsio. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obögësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iähalea ilia ema säse amoë säla obögëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gege-dosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefalï hamoi

* **25:13:** Gini Agilibada Heledo, Yamese nufidelö amoë malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Ilia ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goïe mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goïe gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësëebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nïe gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebea fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihü nabulöila helësëebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ie ado nabulömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoïe dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agiliba-o, dolö gegedoi sulubadela dili-e, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadelaea, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoïe e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ie gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoïe dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agiliba-o, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoïe mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoïe mi bebagi dëdëla

negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë.
²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomälä
hamoila made dëdëla fisiga gamolöda doflea
madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agiliba-o, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadeläieda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägisamelë. ³ Obeägisamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebegi. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebela helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaea dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihü segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea.
⁵ Ilia ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helësëeda, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoa dialea gaso, Felesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoa sulubadeläbaagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfusa neebeweïe ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöïe nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülähilä, esoage gasigige Godeïe ëi gauia adala ema ado

sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo gini-e, na asigia sisiläfusa neebeweëeda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoïe.

⁹ Nasalese ffi Yesuë ëi neala nafademulöë, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahilä, ilia Gode gagademäiaë na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla ffi elö elölaë gaamu dibea amige awälahilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iala, bebage dëdëla iasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo gini-e, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebea ami eso si gadoi made, yo edefade hüdo elöi mudaiala säsälosebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihümu yölasisebegola säsio. ¹⁵ Amala sälebe na naba obögësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obögësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emesala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiage, dia walio ne neebe meli amoge, hobea ne bimolö amoge udia dolöma säla

ïmäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobea ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasmolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniïe geloi hawa amila Godea sigi neebea ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Ilia amala hamosedä, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hïle nafolaimadi namiäia fu ïmolömelëla säsio.

¹⁹ Amalebe, Gini Agiliba-o, selesaia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla ïahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ïalahilä, hobealada fii odoa ilimage amala säla ïaha aligilomelë. ²¹ Amala säla ïaha aligilo amoïe, Yu dolö nefolalo amolia ne Godeëie mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, eï sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälolea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Ilia gomalä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hïi nowese amea ea Godeëie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoa amolimage

säla ïmolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemääle säi

24 Foloea amala säha nebogi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Dïe dawadigilo edefade goeada dihiidi gagaosebegola säi. **25** Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusi-e, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. **26** Gini Agilibaeada na ado säi amoïe dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla iaha maademolöi neawe. Na helësësaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësësamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameada amala helësësa. **27** Gini Agiliba-o, diada bea säloïe ado amoda dofala helësësale. Na helësësaleada, diada dofala helësëala helësësamelëla säi. **28** Amasebegi Agilibaea Foloma säla obégësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësëebela säi. **29** Amala säsebegi, Foloea säla obégësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoïe na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihïne gadoi namiäiaë Godema adosamelë. Nihïne gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësësamelëla säi.

30 Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. **31** Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoïe nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. **32** Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö

goeada Sisaea ïe gudi nabuäiala made säi galebeda,
dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoïe ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaïe Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeëi gaamu agesumadi besela galala digila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibälä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono besela galai. Besela galalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi ïmäia, ili neebea moholöi galeala säla ï. ⁴ Amalahilä sege amo dígila ödä duugi afiahä dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö ilia wasebegi, fo hagula Saibulusimadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliä agesuamadi awälahilä Ilisiaëi gaamu Maila besela galai. ⁶ Besela galahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made

gabugida oböla fo hagula ödä södölo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai.⁸ Nilü baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi besela galai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nülo Segeyo* amo ge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagoloea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea,¹⁰ Dolö dili-e, wilahilä moholö amoda dofua made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nilü odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësei. ¹² I bäu gise gaalu, gögi mulo segeyo besela galasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofua made gabula helëselahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoë ado afädë negei. Ilia nilü Finigisi besela galamolö walebelela bimolö moholöila helësei. Gögi mulo segeyo besela galasebegi ami negesimu diamolöla helësei. Finigisi amoda Gilidi södöloë ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoë fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

* **27:9:** Molö Made Nülo Segeyola säi amoda nafade hëmolöë odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësei.

13 Fo eso digasido amoïe fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helëselahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeëie ödä agesuamadi afiai.* **14** Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södölomadila misi. Fo amoïe äida Ulagulo fo.* **15** Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. **16** Fisigisila awäla södölo holöfali, äida Gaudaea fo holöfali hagusebegi, niliada häualafali du edefade mia du holöfali begela negei amo dusugala gaula misi. **17** Dusugala gaula maala du holöfali amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa äfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. **18** Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. **19** Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, äfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. **20** Segeyo yafiegi niliada eso,

* **27:13:** Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. * **27:14:** Ulagulo foda eso fedasido amoïe fefeädimadila mulo, mugi fo gadoi.

gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësei.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dili-e, dilia nïe ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomäli sähawé. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoë ne neawe. Nada ïe ëi gauia adaha aligilo. Gode amoë selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaïe siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibälä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila ïmelëla säsio. ²⁵ Ameada, dolö dili-e, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södölo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësei. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoë bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei

amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfali aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälähilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neämäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du dígila äudulälähilä du holöfali fisiga idogola wäfali sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfali begei amo damula sali. ³³ Haea gämolö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö müäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö müäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälähilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegelahilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädaläie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia eladi

* ^{27:28:} Mida nabülasi biyidia amoda hësä giidälesi gadoi.

* ^{27:28:} Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölesi gadoi.

* ^{27:29:} Abosolo 27.13 amogi gasumilë nufi amo bimalo.

gadoi ëi widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

39 Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua besela galaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahlä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. **40** Amala helëselahlä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahlä foea ödä du gaula mosäia ilia duë busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeä ami besela galamolöi awäha nelo. **41** Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahlä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. **42** Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigmolöla helësëi. **43** Ilia amala helësëebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. **44** Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nilü agesua hedabola besela galalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoïe ëi Maladameläla säla ï. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nilü hedabola helëselä hüdo elöla ugila negei. Sege digahalea gögïsebegi, ilia nulo gobelahilä nilü sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Foloea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgïsebegi doadigila fedala, Foloïe naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloïe naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obégëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësëalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësei. Amala helëselahilä, ili sedademälä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësëalea, eda gode afädë gabula helësei.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoïe dafidilo ëi Bubuliasaïe sege dilo. Dolö amea nilü ea mosöa fimäia fu ïasebegi segeyo ohodoagi ea nilü hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaïe eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibea ami awäla Godema adoi. Godemaadolahilä

ea ie naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebea mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafalä hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi ii.

Folo awäla Olomo besela galai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädalala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli besela galasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo iia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa besela galalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma besela galai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didigila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli besela galai. ¹⁴ Besela galalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömeläla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaia gaamugi gausialahilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebea ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelahilä, ie iso asigi delësi.

* **28:11:** Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalä gode Susa amoie dolö malö äudäielä säi.

16 Nili Olomo besela galasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hüdo namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesüe mala säla i

17 Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dili-e, nili ffi amolimage, nilile müüe mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. **18** Ilia gudilahilä ne nufudala baagomolö amoë mi fädäla made beasebegi, fisigämölöla helësëi. **19** Amala helësëebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nïe gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne ffi amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. **20** Mi amoë na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfusa neebe amoë igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

21 Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoë beba nilima made dëdëla iasi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla ïmelë. **22** Dia helësëi amo nilia nabulöila helësëebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. **23** Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebea mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi

* **28:20:** Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

Neebe amoïe ado säla iahalea mi awala iaha nebegimu së gäi. Ea Moses nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeëe bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iahalea Yesuïe säi amo dofä gabula helësemäia säla iahamu nelo. ²⁴ Amala säla iasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësei. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësei. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Eleloï Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea,

Udia dolö amoli neebea awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësemolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolömelë. ²⁷ Amoïe mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ilia siia beala, gëhea nabala, asigia helësela besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameada gowe helësemalo. Godeëe damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësemalo. Ilia nabulömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoïe bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebea mofusebe amoli obeägila gauia idala

* ^{28:28-29:} Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado odoage amogi dialeala helësei. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïege säla ïala, amase, Dafidilo Geloi Yesu Gele- soë malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

**Edolo Bible
Ruth and the New Testament in the Edolo Language of
Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long
Niugini**

copyright © 2010-2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2024 from source files dated 12 Mar 2024

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b